

Hodnocení hluku a jeho vlivu na pozornost, Mgr. Pavlína Doležalová

Posudek oponenta

Mgr. Cyril Kaplan

25.10.2020

Práce předkládá přehledně zpracovaný výzkumný problém se solidně vydefinovanými pojmy a srozumitelně vytvořenými hypotézami, které uchopují výzkumné cíle v jejich celistvosti. Výjimku tvoří část práce, která se zabývá vlivem hudby na proces učení. O tomto vztahu není zformulovaná hypotéza pro realizovanou výzkumnou studii (studie 2). Přidaná kapitola na toto téma v teoretické části by se mohla zdát nadbytečnou, když tento problém není v centru výzkumného zájmu předkládané studie. Autorka se v empirické části práce k tématu hudby několikrát vrací, vždy se zmínkou, že daný problém je zajímavý, případně si zaslouží další prozkoumání. Nabízí se otázka, proč rigorózní práce neobsahuje namísto těchto zmínek přímo návrh experimentu či jiné výzkumné studie, která by daný problém adresovala z pevně daného úhlu. Psát ve výzkumném reportu o zajímavosti či složitosti určitého problému mi přijde nepřiléhavé, pokud v té stejné či další již publikované, případně rozepsané práci daný problém neadresuji podrobněji. Taková zmínka patří nejspíše do diskuze, kde by měla být opatřena příslušnými referencemi, v teoretické části pak kapitola o vlivu hudby na proces učení být nemusí.

Jazyk práce je povětšinou čtivý a velmi přesný, v části prezentace výsledků statistické analýzy místy technicistní. To by samo o sobě nemuselo vadit, práce má v těchto místech ještě další dva nedostatky: Místy není popis použití statistických metod zcela srozumitelný (párový t test v případě hypotézy H3, testování hypotézy H5); Do reportu výsledků opakovaně prosakuje interpretace. Spojením lehce technicistního vyjadřování s ne zcela vhodně zvolenou strukturou prezentace výsledků a místy nedostatečně detailním vysvětlením, úroveň této části práce sráží.

Závažným nedostatkem je promíšení prezentace exploratorních a explanatorních částí výzkumu. Z četby empirické části práce není zcela jasné proč k některým proměnným z autorčina dotazníku byly formulovány hypotézy a k jiným ne. Autorka využívá statistické testy i k prověření vztahů proměnných, aniž by o daném vztahu předem zformulovala hypotézu (viz str. 104 a 105). Jasné vymezení exploratorní části analýzy s alespoň stručným vymezením problematiky exploratorní statistické analýzy obecně v předloženém výzkumném reportu citelně chybí.

V jednom případě byla hypotéza (h2, studie 2) formulována natolik vágně, že její přijetí dle autorky v podstatě rozporuje výzkumná očekávání. Zde je buď chyba v převodu výzkumných očekávání na hypotézy, ve formulaci hypotézy či ve volbě statistické metody k ověření její platnosti.

Autorka věnuje značný prostor důkladnému popisu demografických charakteristik výzkumného vzorku. Demografické charakteristiky přitom nejsou předmětem výzkumu, netvoří jádro výzkumného problému. Autorka neformuluje žádné hypotézy pro statistickou analýzu za využití demografických údajů. V práci je takto důkladný popis nadbytečný.

Anglický název práce se mi nezdá přesný. Podstatné jméno „noise“ má v angličtině větší množství konotací než v češtině. Bylo by vhodné tento termín blíže specifikovat již v názvu práce tak, aby lépe opisoval pojem hluku jako rušivého zvuku.

Abstrakt je poměrně dlouhý, přitom neobsahuje nejpodstatnější položku – výzkumná zjištění prezentované studie.

Diskuze obsahuje pouze dvě reference, jedna je z roku 1952. Diskuze je přitom místem pro interpretaci vlastních výsledků a jejich vztahení k relevantním poznatkům jiných autorů.

Otázky a podněty k obhajobě:

- Má autorka představu o ideální a minimální velikosti vzorku pro zodpovězení každé jednotlivé výzkumné otázky, případně ideální a minimální velikosti výzumného vzorku pro celou studii 2?
- Jak by měla studie vypadat, aby se dalo uvažovat o reprezentativitě vzorku a zobecnitelnosti výsledků na celou populaci?
- Může být usuzováno na pozornostní schopnosti na základě několika otázek z diagnostického dotazníku?
- Může být hluk na prahu slyšitelnosti a přesto ovlivňovat mojí pozornost?
- Viz závěr diskuze str. 113 – jakými dalšími metodami by autorka chtěla prověřovat platnost formulovaných hypotéz?

Celkové hodnocení práce

Množství chyb a nedůsledností v oblasti strukturace prezentace výsledků, práce s hypotézami a nebo s nastavením hladiny významnosti v případě mapujícího výzkumu zastiňuje silné stránky práce a poukazuje na ne zcela dopilovanou schopnost vypracování samostojné výzkumné studie. Prokázat tuto schopnost je přitom podmínkou úspěšného splnění rigorózního řízení. Práci bych tak doporučil zrevidovat a zlepšit sekce prezentace výsledků, interpretace výsledů a diskuze. Zestručnění a zrevidování bych doporučil i v případě abstraktu. V současném stavu práci nedoporučuji k obhajobě.